

MİLAS
TİCARET VE SANAYİ ODASI'NIN
YEREL KALKANMA FAALİYETLERİ

2015

1 - MİTİSO, Güneybatı Anadolu'nun maden, sanayi, orman ürünlerinin en kısa ve en ekonomik şekilde demiryolu ile Güllük limanına ulaştırılarak ürünlerin dünya pazarlarındaki rekabet gücünü arttırmak amacıyla; Aydın - Çine - Yatağan - Milas - Milas OSB - Güllük limanı demiryolunun yapılmasını önermiştir.

a - Önerilen demiryolu, T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlatılan "Limanlar Geri Saha Karayolu ve demiryolu Bağlantıları Master Plan Çalışması" kapsamında hazırlanan projelendirmeler içinde yer almıştır.

b - MİTİSO, GEKA'nın hibe desteği ile "Milas OSB'den Güllük Limanına Demiryolu Yapılmasının Fizibilitesi" projesi hazırlamış ve bu proje İzmir Ekonomi Üniversitesi Endüstri Sistemleri Mühendisliği Bölümü"nden öğretim üyeleri tarafından hazırlanmıştır. Fizibilite sonuçlarına göre Milas OSB - Güllük limanı demiryolu en iyi senaryoya göre 66 ayda, en kötü senaryoya göre 116 ayda maliyetini karşılayacağı belirlenmiştir.

Sonuç :

MİTİSO'nun demiryolu konusundaki önerilerini TOBB'ye iletmış ve mümkün olan her ortamda önerisini dile getirmiştir. MİTİSO'nun demiryolu önerisi TOBB tarafından ilgili bakanlıklara iletdikten sonra Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye'deki tüm OSB'lerin demiryolu ile ana demiryolu hattına bağlanması için ilke karar alınmıştır.

2 - MİTİSO, Milas ilçesindeki Yeniköy ve Kemerköy Termik Santralleri ile komşu ilçedeki Yatağan Termik Santralinin etkisi altında bulunan Milas ve diğer komşu ilçelerdeki hava kirliliğine dikkat çekerek Milas'a doğalgaz getirilmesi isteğini TOBB'ye ve TOBB kanalıyla ilgili bakanlıklara iletmıştır.

Sonuç :

MİTİSO'nun doğalgaz konusundaki ısrarcı çalışmalarıyla yöre halkında doğalgazın getirilmesi için kamuoyu desteği sağlanmıştır.

3 - Türkiye'nin kültür balığı üretiminin % 68'i Milas'ta, denizlerdeki ağ havuzlarda ve toprak havuzlarında üretilmektedir. Balık üretimi yapan işletmelerin en önemli gider kalemini elektrik enerjisi oluşturmaktadır. Üretilen balığın üçte ikisi ihraç edilmektedir.

a - Milas'taki kültür balığı üreticilerinin uluslararası pazarlardaki rekabet gücünü arttırabilmek için balık üreticilerine sağlanan elektriğe indirimli tarife uygulanması talebi TOBB kanalıyla ilgili bakanlıklara iletilmiştir.

b - Milas'ta balık üretimi yapılan toprak havuzlarda, işletmelerin kendi kazdıkları kuyularla elde ettikleri yavan sular kullanılmaktadır. Bu nedenle kendi kazdıkları kuyulardan elektrik enerjisi kullanarak yeraltından yavan su çeken işletmelerden kaynak suları harcı alınmaması isteğimiz TOBB kanalıyla ilgili bakanlıklara iletilmiştir.

Sonuç :

Milas'taki kültür balığı üreticilerinde MİTSO'nun dile getirdiği istemler yönünde bir görüş birliği sağlanmış ve balık üreticileri tarafından bu istekler farklı platformlarda dile getirilmeye başlanmış ve böylece kamuoyu oluşturulmuştur.

Talebimiz Maliye Bakanlığı'na ulaşınca T.C. Maliye Bakanlığı Gelir Politikaları Genel Müdürlüğünden Özlem Örüm tarafından 29 Kasım 2016 tarihinde MİTSO arandı. MİTSO Basın Danışmanı Olcay Akdeniz ile görüşen Özlem Örüm, toprak havuz balıkçılarından kesilen kaynak suları harcı ile ilgi bilgi aldı. Toprak Havuz Balıkçılarından makbuz örnekleri toplandı, Muğla İl Tarım Müdürlüğü Şube Müdürü Hayal Demirhan ile görüşülerek kaynak suları harçlarıyla ilgili derlenen yasal dayanaklar Bakanlığa gönderildi.

4 - Kültür balığı üreticilerinin yanı sıra zeytinyağı üreticilerinin de en büyük gider kalemini elektrik enerjisi oluşturmaktadır. Yüksek enerji giderleri balıkçıların ve zeytinyağı üreticilerinin maliyetini arttırmakta dolayısıyla ürünlerini pazarlamada yüksek maliyet nedeniyle rekabet olanağı azalmaktadır.

a - MİTSO, GEKA'dan sağlamış olduğu hibe desteği ile ABİGEM ile işbirliği yaparak rüzgar veya güneşten yararlanarak enerji üretiminin maliyetini çıkarmak için bir fizibilite projesi hazırlamıştır.

b - Hazırlanan fizibiliteye göre Milas'taki zeytinyağı fabrikalarıyla balık üreticilerinin elektrik enerjisi giderini en aza indirmek için kurulacak RES veya GES ile enerji maliyeti 4 sente inecek ve kurulacak tesis 6 – 7 yılda kendini amorti edeceği hesaplanmıştır.

c- Milas'taki zeytinyağı fabrikalarıyla balık üreticilerinin bir araya gelerek kuracakları GES'in yılda 222.7 bin dolar, RES'in 165.4 bin dolar kar sağlayacağı belirlenmiştir.

Sonuç :

MİTSO'nun girişimleri ve hazırlatmış olduğu fizibilite sonuçlarına göre yöremizdeki kültür balığı ve zeytinyağı üreticilerinde elektrik maliyetini en aza indirerek rekabet gücünü arttırabilmek için rüzgardan veya güneşten yararlanarak enerji üretme anlayışı kabul görmüştür.

Ayrıca; İşletmelerde, RES veya GES üretiminin tek tek kendi başlarına yapılması anlayışı yerine işletmelerin bir araya gelerek ortaklaşa RES veya GES üretimine yönelmesi anlayışı yerleşmiştir.

5 - Türkiye'nin kültür balığı üretiminin % 68'inin üretilmekte olduğu Milas'ta, denizdeki ağ havuzlarda balık üretimi yapan işletmelerin bunlara ulaşımı ve malzeme taşınması amacıyla kullanabildikleri yeterli bir iskele yoktur. MİTSO, bu sorunu TOBB'ye ve T. C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'ne ileterek Güllük ile Kazıklı koyu arasında uygun bir yere kültür balığı üreticileri için lojistik destek iskelesi yapılmasını talep etmiştir.

Sonuç :

Milas yöresindeki kültür balığı üreticilerinin acil olarak lojistik destek iskelesine ihtiyaçları olduğu konusu ilgili kuruluşlara iletilmiştir.

6 - Milas ilçesi sınırları içinde bulunan Milas Bodrum Havalimanı'nda kargo gümrüğü olmaması nedeniyle başta kültür balığı olmak üzere yöre ürünlerinin ihracatı ancak İzmir veya İstanbul'daki kargo gümrükleri aracılığıyla yapılabilmektedir. Bu da ihracatçı işletmeler için zaman kaybına ve masrafların artmasına neden olmaktadır. MİTSO, bu sorunu TOBB kanalıyla ilgili bakanlıklara iletmış ve Milas Bodrum Havalimanı'na kargo gümrüğü açılmasını talep etmiştir.

Sonuç :

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından 5 Ekim 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan tebliğ kapsamında Milas Bodrum Havalimanı'ndaki gümrük kontrolleri için Muğla İli Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü yetkilendirilmiştir.

Görevlendirilmelerin yapılmasıyla birlikte Milas Bodrum Havalimanı'nda kargo gümrüğünün faaliyete geçeceği bildirilmiştir.

7 - Milas'a bir Organize Sanayi Bölgesi Kurulması ilk kez 1996 yılında Milas Ticaret ve Sanayi Odası tarafından gündeme getirilmiş ve oluşturulan Müteşebbis Heyet ile OSB'nin kurulacağı alanın kamulaştırılması yapılmış, altyapı projelendirme ihalesinin o dönemde Bakanlık tarafından iptal edilmesinden sonra OSB'de bir gelişme sağlanamamıştır. MİTSO'nun son üç yıldır sürdürdüğü yoğun girişimler sonucunda Milas OSB'nin altyapı projeleri hazırlanmış, projelere göre altyapı ihalesi yapılmış ve altyapı yapımı halen devam etmektedir.

Sonuç :

Milas Ticaret Odası'nın 1996 yılında başlattığı, arazi kamulaştırmasının yapıldığı ancak 1999 yılında yapılan altyapı projelendirme ihalesinin Bakanlık tarafından iptalinin ardından 14 yıl kendi haline bırakılan Milas OSB, MİTSO'nun ısrarlı takibi sonucu yeniden gündeme sokularak altyapı yapımı aşamasına getirilmiştir.

8 - Alışveriş merkezlerinin toplam raf alanının % 10'unun yerli ürün ve üreticiye tahsis edilmesi için MİTSO tarafından TOBB kanalıyla ilgili bakanlıklara başvurular yapılmış ve her fırsatta bu talep dile getirilmiş, odamıza ziyaret gelen bakanlara iletilmiştir.

Sonuç :

MİTSO'nun alışveriş merkezlerinin toplam raf alanının % 10'unun yerli ürün ve üreticilere tahsis edilmesi önerisi yasa taslağına ve daha sonra yasa tasarısına % 5 yer tahsisi şeklinde girmiş ve ayrıca bu kapsamda yok olmaya yüz tutan mesleklerin temsilcileri de bu kapsamda yer almıştır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın hazırlamış olduğu Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, 14 Ocak 2015 tarihinde Meclis Genel Kurulu'nda kabul edilmiş ve 29 Ocak tarih, 29251 sayılı Resmi Gazete'te yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Böylece ilk kez MİTSO'nun dile getirip talepte bulunduğu alışveriş merkezlerinin toplam raf alanının % 10'unun yerel ürün ve üreticilere tahsisi önerisi yasada % 5 olarak yer almıştır.

9 - Türkiye'nin zeytin ağacı varlığının yaklaşık % 10'una sahip olan ve yaklaşık 10 milyon dolayında zeytin ağacının bulunduğu Milas'ta zeytin ve zeytinyağı üretiminin kalitesini arttırmak, tanıtımını yapmak ve ihracatını teşvik etmek amacıyla MİTSO tarafından sürekli etkinlikler düzenlenmiştir. Bu kapsamda;

a - İlçe Kaymakamlığı, Belediye Başkanlığı, Ziraat Odası, İlçe Tarım Müdürlüğü ve TARİŞ ile de işbirliği yapılarak bir zeytin ve zeytinyağı üretiminde yaşanan sorunlar ve çözüm önerilerinin tartışıldığı zeytincilik çalıştayını düzenlenmiştir.

b - Zeytin hasat şenliği düzenlenmiştir.

c - Çeşitli fuarlarda Milas zeytin ve zeytinyağının tanıtımı yapılmıştır.

d - Milas yöresinin memecik türü zeytinlerinden elde edilen zeytinyağının coğrafi işaret kapsamında tescillenmesi için başvuruda bulunulmuştur.

e - Kaliteli zeytinyağı bilincini yaygınlaştırmak için zeytinyağı tadım eğitimleri düzenlenmiştir.

f - Zeytinyağı üreticisi fabrika sahiplerine ziyaretlerde bulunulmuş ve kaliteli zeytinyağı üretimi teşvik edilmiştir.

g - Ulusal ve uluslararası düzeyde yapılan yarışmalarda ödül kazanan Milaslı zeytinyağı üreticileri düzenlenen törenlerle onurlandırılmıştır.

h - Yöremizin zeytin ve zeytinyağı üreticileri fuarlara götürülerek yeni teknolojik ürünlerle tanışmaları sağlanmıştır.

Sonuç olarak;

Yöremizde Milas zeytinlerinin ve zeytinyağının rafine edilerek kullanılacak dökme yağ olduğuna ilişkin yaygın kanı kırılmış, Milas zeytin ve zeytinyağının kendine özgü aroması ve lezzetiyle diğer yöre zeytin ve zeytinyağlarından farklı özellikler taşıdığı ve bu nedenle değerli bir ürün olduğu bilinci kamuoyunda yerleşmiştir.

10 - Yöremizde 14'üncü yüzyıldan beri dokunmakta olan ve yüzyıllardır yörenin en önemli ihraç ürünlerinden olan Milas halılarının dokuma kalitesini korumak amacıyla halen Sümer Holding'in elinde olan Coğrafi İşaret patentinin kullanım hakkının odamıza devri için TOBB kanalıyla ilgili bakanlık ve kuruluşlara ve ayrıca Sümer Holding'e başvuruda bulunulmuştur.

Sonuç :

Artık tümüyle yok olma aşamasına gelen el dokuması halıcılığın yeniden canlandırılması konusunda Coğrafi İşaret tescilinin MİTSO'ya kazandırılmasında bir hayli mesafe kat edilmiştir. Bu kapsamda, Coğrafi İşaret kullanım hakkının Sümer Holding'ten devri ve bu sorunun aslında diğer yöreleri de yakından ilgilendiren bir konu olduğu düşüncesi Sümer Holding'te kabul görmüştür. Bunun sonucunda Coğrafi İşaret kullanım hakkının devri için yasa tasarısı hazırlanması gündeme gelmiştir.

11 - Muğla ilinin turizm bölgesinde olması nedeniyle iç kesimlerdeki tarım ve hayvancılıkla uğraşanların tarım ve hayvancılık teşviklerinden yararlanamaması konusu gündeme getirilmiştir.

Sonuç :

MİTSO tarafından Muğla'nın da tarım ve hayvancılık teşviki kapsamına alınması için TOBB kanalıyla ilgili bakanlıklara dileğimiz iletilmiştir.

12 - MİTSO özellikle son iki yılda çeşitli ülkelerin konsolosluklarıyla yakın bir iletişim içinde olmuştur.

Sonuç :

MİTSO'nun Arjantin, Hırvatistan ve Yunanistan konsolosluklarıyla geliştirdiği ilişkiler sonucunda üyelerimizin pasaport vizelerinde önemli kolaylıklar sağlanmıştır.

13 - İnsan sağlığını doğrudan veya dolaylı etkileyen besin maddelerinin üretiminden pazarlanmasına kadar olan süreçte görev yapan personele getirilen hijyen eğitimi zorunluluğu nedeniyle MİTSO tarafından 19 hijyen eğitimi düzenlenmiş ve toplam 717 kişiye hijyen eğitimi belgeleri verilmiştir.

Sonuç :

Gıda üzerine faaliyet gösteren üyelerimizin ve işyerlerinde çalışanların hijyen eğitimlerinin MİTSO öncülüğünde düzenlenmesiyle kısa sürede verimli eğitim çalışmaları yapılmıştır. MİTSO tarafından ücretsiz olarak düzenlenen bu eğitimler önemli bir ihtiyacın karşılanmasını sağlamış, yasanın yürürlüğe gireceği tarih itibariyle birçok çalışanın ve üyemiz işyerinin cezalandırılmasını önlemiştir.

14 - MİTSO üyelerine ve çalışanlarına yönelik olarak "Oryantasyon", "İngilizce", "Yönetici Becerilerini Geliştirme", "Pazarlama Teknikleri", "Anlayarak Hızlı Okuma", "Zeytinyağı Tadımı", "Aile Şirketlerinde Sürdürülebilirlik", "İç Denetçi Eğitimi", "ISO 100002 Müşteri

Şikayetleri Standardı", "Problem Çözme Teknikleri", "Davranış Biçimleri, Etkileşim ve İlişki Yönetimi" başlıklı eğitimler düzenlenmiştir.

Sonuç :

Eğitimlerle, oda personelinin hizmet kalitesi ve iş verimi arttırılmış, üyelerimizin eksikliğini duyduğu konularda aldıkları eğitimlerle girişimci gelişimi sağlanmıştır.

15 - Milas'taki bankalara ziyaretler yapılarak ikinci şubelerine açmaları konusunda teşvik edilmişlerdir.

Sonuç :

Milas'taki bankalar arasında ikinci şubelerin açılması konusu genel bir kabul görmüş ve bankalar tarafından ikinci şube açılacak yer arayışı başlatılmıştır. MİTSO tarafından açılacak ikinci şubelerle istihdamın artması, üyelerin işlemlerinin daha hızlı bir şekilde yapılması amaçlanmıştır.

16 - MİTSO ile Yurtiçi Kargo arasında yapılan görüşmeler sonucunda Yurtiçi Kargo, Milas'tan zeytin ve zeytinyağı gönderimi kabul etmeye başlamış ve bunların gönderiminde % 35 indirim uygulaması başlatmıştır. Ayrıca Yurtiçi Kargo ile yapılan protokol gereğince MİTSO üyelerinin Milas'tan yapacakları gönderilerde % 30 indirim uygulaması başlatılmıştır.

Sonuç :

Milas'ın en önemli ürünlerinden birisi olan zeytin ve zeytinyağının Milas dışına gönderilmesinde yıllardır yaşanan sıkıntı aşılmış, böylece zeytin ve zeytinyağının pazarlanmasında bir kolaylık sağlanmıştır.

17 - Milas'ın tarihi ve arkeolojik değerlerine dikkat çekmek amacıyla Karia, Karialılar ve Mylasa Sempozyumları düzenlenmektedir. Bu sempozyumlara, antik çağlarda Güney Ege Bölgesi'nde yaşamış olan Karia uygarlığı ile araştırmalar yapmış ve yapmakta olan Türk, İtalyan, Alman, İngiliz, Fransız, İsveçli, Danimarkalı arkeologlar katılmakta ve bildirimler sunmaktadır.

Sonuç :

Aynı zamanda önemli bir turistik yöre olan Milas bölgesindeki arkeolojik değerleri tanıtmak, arkeolojik çalışmaları teşvik etmek amacıyla düzenlenmekte olan bu sempozyumlar özellikle tarihçilerin ve turist rehberlerinin ilgisini çekmektedir. Böylece Milas'a daha çok ve daha nitelikli turist gelmesi için altyapı oluşturmaktadır.

18 - Ege Bölgesi'nin en önemli sulak alanlarından birisi olan ve çevresindeki tarihi kalıntılarıyla, efsaneleriyle ve doğal güzellikleriyle dikkat çeken Bafa Gölü'nde son yıllarda yaşanmakta olan aşırı kirlenme ve buna bağlı balık ve kuş ölümleri nedeniyle soruna dikkat çekmek amacıyla gönüllü çevreci kuruluşlarla da işbirliği yapılarak "Bafa Gölü'nün Ekolojik Sorunları ve Çözüm Önerileri Çalıştayı" düzenlenmiştir. İlgili bakanlıklarla üniversitelerden

uzmanların katıldığı çalıştayda Bafa Gölü'ndeki kirliliğin nedenleri ve çözüm önerileri dile getirilmiştir.

Sonuç :

MİTSO'nun öncülüğünde düzenlenen Bafa Gölü'nün Ekolojik Sorunları ve Çözüm Önerileri Çalıştayı, çok ciddi bir hal alan göldeki kirlenmeye dikkat çekmiş ve kamuoyunda önemli ölçüde bir bilinç oluşumu sağlamıştır.

MİTSO tarafından Bafa Gölü'ndeki kirlilikle ilgili hazırlanan raporlar Muğla Milletvekillerine sunulmuştur. Konu bir Muğla Milletvekili tarafından araştırma önergesi, bir Muğla Milletvekili tarafından da soru önergesi şeklinde Meclis gündemine taşınmıştır.

19 - MİTSO - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyoloji Bölümü işbirliğinde GEKA'dan hibe desteği sağlanarak "Bafa'da Ekolojik Turizm" konulu bir proje hazırlanmıştır.

Sonuç :

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyoloji Bölümü ile MİTSO'nun işbirliğinde hazırlanan "Bafa'da Ekolojik Turizm" konulu proje ile, göl çevresindeki köylerde yaşamakta olan halkın doğaya, tarihi eserlere ve çevreye uyumlu bir şekilde turizm faaliyeti içinde yer alması, kendileri için yeni gelir kaynakları elde etmeleri, çeşitli turizm etkinlikleriyle yöreye yıl boyunca turist gelişinin sağlanması için ilgi ve bilinç oluşumu sağlanmıştır.

20 - MİTSO'nun yürüttüğü girişimler sonucunda Milas'ın tarihi ve kültürel ürünleriyle, zeytin, zeytinyağı, zeytinyağı sabunu, bal ve balık gibi ürünlerinin Milas Bodrum Havalimanı'nda sergilenebileceği afişler ve vitrinler konulmuştur.

Sonuç :

Her yıl havayolu ile Bodrum'a gelmekte olan yaklaşık 2 milyon dolayındaki turistin Milas yöresinin ürünlerini görüp tanıması sağlanmıştır.

*Bu raporun bir örneği TOBB Eğitim ve Araştırma birimine, bir örneği ise Muğla Odaları Ortak Raporu hazırlaması için Muğla Odaları Danışmanı Prof. Mehmet Marangoz'a gönderilmiştir.